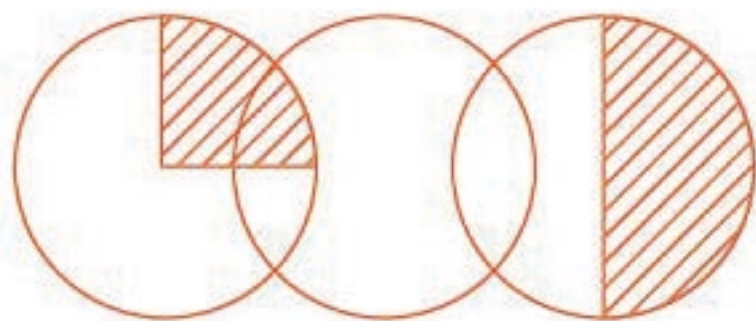

Raport roczny

Muzeum Emigracji w Gdyni

działalność
instytucji w

2017

Raport roczny

Muzeum Emigracji w Gdyni

działalność instytucji

w 2017

1.

Projekty

str. 8

2.

Edukacja

str. 42

3.

Badania

str. 62

Muzeum Emigracji w Gdyni
Raport z działalności w 2017 roku

Muzeum Emigracji w Gdyni
ul. Polska 1
81-339 Gdynia
www.polska1.pl

Fotografie: Zofia Bobrowska, Ewelina Kamińska,
Bogna Kociumbas, Maksymilian Rigamonti / Press
Club Polska, Witold Węgrzyn

Projekt graficzny i skład: Patryk Hardziej
Druk: Alakanuk

Projekty Muzeum:
Megafon Kultury dofinansowano ze środków
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Muzeum Bez Wyjątku 2017 dofinansowano
ze środków projektu Kultura Dostępna.
Projekt Information vs. Manipulation
dofinansowano ze środków Unii Europejskiej
w ramach programu Europa dla Obywateli.

Szanowni Państwo,

rok 2017 to drugi pełny rok pracy Muzeum Emigracji w Gdyni. Od 15 maja 2015, kiedy otworzyliśmy siedzibę w odrestaurowanym budynku Dworca Morskiego, odwiedziło nas już ponad 400 tys. osób.

Naszą misją jest tworzenie instytucji, która twórczo poszerza tradycyjnie pojętą definicję słowa muzeum, dlatego każdego dnia dzielimy się z Państwem projektami łączącymi funkcje kulturalne, edukacyjne, społeczne i naukowe. Niepowtarzalna, portowa lokalizacja Muzeum Emigracji, w historycznym budynku Dworca Morskiego przy ulicy Polskiej 1, nieustannie nas zachwyca i inspiruje do poszukiwania rozwiązań dążących do realizacji tego celu.

Wydarzenia, przygotowane przez nas w ubiegłym roku, koncentrowały się na losach europejskich i polskich emigrantów do Ameryki Północnej. O osobistym i emocjonalnym doświadczeniu emigracji zdecydowaliśmy się opowiedzieć uniwersalnym językiem muzyki. Działania w roku 2017 otworzyła więc skomponowana specjalnie dla Muzeum Emigracji przez Jana A. P. Kaczmarka „EMIGRA. Symfonia bez końca”. Zabrała nas ona w niezwykłą, multimedialną i sentymentalną podróż. Ameryce Północnej i obecności Polonii na tym kontynencie poświęciliśmy dwie wystawy czasowe i międzynarodową konferencję naukową, gromadzącą grono wybitnych badaczy tematu. 150. rocznica powstania Kanady stała się natomiast

doskonałą okazją do pokazania polskiego wkładu w rozwój kraju Klonowego Liścia.

W kalendarzu propozycji kulturalnych, na stałe zagościły spotkania z ciekawymi autorami i wybitnymi reporterami organizowane cyklicznie przez muzealną księgarnię. Wciąż poszukujemy okazji do rozwoju, poprzez podejmowanie nieszablonowych działań. Przykładem takiego innowacyjnego myślenia o roli instytucji muzealnej jest, wydana przy współpracy z Granną, detektywistyczna gra planszowa, której akcja dzieje się – jakżeby inaczej – podczas rejsu M/S Batory z Gdyni do Nowego Jorku.

Polska 1 to nasza przystań, ale zależy nam również na obecności wszędzie tam, gdzie jest możliwość skonfrontowania odbiorcy z ważnymi społecznie tematami. Stąd też aktywny udział Muzeum Emigracji m.in. w Open'er Festival, a także uczestnictwo w międzynarodowych projektach i współpraca z innymi instytucjami i organizacjami kulturalnymi i edukacyjnymi.

Jesteśmy szczególnie dumni z bogatej i różnorodnej oferty zajęć i warsztatów edukacyjnych skierowanych do grup odbiorców z różnymi potrzebami. Ich krąg wciąż się poszerza, co świadczy o roli Muzeum Emigracji w Gdyni jako instytucji kultury, która uczy i kształtuje postawy związane z otwartością, tolerancją i wrażliwością.

Istotnym zadaniem, jakie stoi przed Muzeum Emigracji jest też rejestracja i archiwizowanie głosów, które opowiadają o emigracji w sposób jednostkowy, a zarazem wpisują się w wielomilionowe doświadczenie kształtujące zarówno historię naszego kraju jak i najnowsze wydarzenia. Utrwalaniu pojedynczych, osobistych wątków polskiej emigracji poświęcony został multimedialny projekt historii mówionej Archiwum Emigranta.pl. W najnowszej realizacji, filmie „Stany przeszłe” sięgamy do formy dokumentu, aby sportretować przemianę Greenpointu, słynnej dzielnicy polskich emigrantów w Nowym Jorku.

Motywacją do dalszych poszukiwań i powodem do radości są nominacje i nagrody ze strony środowiska kulturalnego. W 2017 roku działalność Muzeum Emigracji w Gdyni została zauważona i wyróżniona na wielu polach. Otrzymaliśmy nominację do tytułu Najlepszego Muzeum Europejskiego EMYA, projekt „Muzeum Udostępnij” był jednym z finalistów plebiscytu na Wydarzenie Historyczne Roku, a „Muzeum Bez Wyjątku” otrzymało nagrodę „Gdynia bez barier 2017”.

Łączenie ludzi i historii to nasza specjalność. Spotkajmy się na Polskiej 1!

Karolina Grabowicz-Matyjas
Dyrektor Muzeum Emigracji w Gdyni

Polska 1

Raport roczny 2017

Projekty

1.

Działamy

Koncerty Letnie

Polska 1

Miliony emigracyjnych historii Polaków. Jedno muzeum, które je łączy.

Naszą misją jest opowiadanie o emigracji w wielu jej wymiarach. Historii emigracji z ziem polskich poświęcona jest wystawa stała. Przeprowadza nas ona przez epokowe zmiany kształtujące polską migrację – począwszy od Wielkiej Emigracji po powstaniu listopadowym, aż po historię najnowszą po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Przyjmujemy szeroką perspektywę, nie tylko historyczną, ponieważ emigracja to dziś dynamiczny żywioł kształtujący politykę, ekonomię a także styl życia. Uzupełnieniem i pogłębieniem wątków prezentowanych na wystawie stałej jest bogata oferta organizowanych przez nas wydarzeń o charakterze artystycznym, edukacyjnym, kulturalnym i naukowym.

4000000

Liczba osób,
które odwiedziły
Muzeum Emigracji:

Działamy

Jan A.P. Kaczmarek stworzył dla nas symfonię, która mówi o emigracji językiem emocji.

O emigracji można mówić na wiele sposobów, także językiem artystycznym. My zdecydowaliśmy się opowiedzieć o tym osobistym i emocjonalnym doświadczeniu poprzez uniwersalny język muzyki. Do współpracy zaprosiliśmy wyjątkową postać – Jana A.P. Kaczmarka, emigranta, wybitnego kompozytora i laureata Oscara. „EMIGRA. Symfonia bez końca” to utwór skomponowany specjalnie dla Muzeum Emigracji. Inspiracją dla jego powstania były zdjęcia, listy i archiwalne dokumenty polskich emigrantów znajdujące się w naszych zbiorach. Jan A.P. Kaczmarek wyjechał do USA w 1989 roku, co pozwoliło mu nasycić kompozycję także osobistym doświadczeniem.

„EMIGRA. Symfonia bez końca” jest przełożoną na język emocji opowieścią o wyprawie w nieznaną, o potrzebie zmiany, o nadziejach i marzeniach, jakie towarzyszą każdemu emigrantowi. W premierowym wykonaniu symfonii

udział wzięła Polska Filharmonia Kameralna Sopot pod dyrekcją Wojciecha Rajskiego i Akademicki Chór Uniwersytetu Gdańskiego pod batutą Marcina Tomczaka. Szczególna rola przypadła 10 perkusistom rockowym ze Zjednoczonych Stanów Perkusji, którzy w spektakularny sposób zakończyli tę muzyczną historię. Kompozycja otrzymała multimedialną oprawę z wykorzystaniem archiwalnych zdjęć. Symfonia została zarejestrowana i wydana na CD i DVD.

121

Liczba artystów zaangażowanych
w symfonię „EMIGRA”

„To musiała być osobista opowieść. Zamknąłem oczy i włączyłem rodzaj retransmisji moich własnych emocji, wtedy odkrywamy nowe rzeczy. My emigranci rozumiemy się bez słowa. Nigdy nie ma samych zysków, ani samych strat.”

Jan A.P. Kaczmarek

(wypowiedź dla Radia Gdańsk z dnia 24.02.2017)

Liczba widzów na prapremierze symfonii „EMIGRA” w Gdynia Arena:

2500

Koncerty Letnie

Liczba koncertów muzycznych:

7

Młoda muzyczna alternatywa łączyła brzmienia na tarasie Magazynu Tranzytowego.

W 2017 roku trójmiejska publiczność po raz trzeci doceniła walory tarasu Magazynu Tranzytowego, na którym w sezonie letnim zorganizowaliśmy cykl „Koncerty z widokiem na świat”. Artyści prezentowali elektryzującą mieszankę kilku narodowości, dla których wspólnym językiem i pasją stała się muzyka. Udowodnili, że podróże i emigracyjne doświadczenia pozwalają rozwijać artystyczną świadomość, wrażliwość i odnaleźć niepowtarzalne, indywidualne brzmienie. Zachodzące słońce, morska bryza i doskonała muzyka na żywo stworzyły urokliwy, wakacyjny zestaw.

wystąpili: 13 lipca 2017 – The KDMS
20 lipca 2017 – Buslav
10 sierpnia 2017 – Young Stadium Club

Wystawy czasowe

Pokazujemy

Atlas Imigranta

Polacy w Kanadzie

Atlas Imigranta

Czas trwania wystawy: 17 marca – 28 maja 2017

Prezentujemy wystawy czasowe odkrywające kolejne wątki historii emigracji. W roku 2017 opowiadaliśmy o Ameryce Północnej.

W roku 2017 przygotowaliśmy dwie wystawy, które opowiadały o losach europejskich i polskich emigrantów do Ameryki Północnej.

Po raz pierwszy i jedyny w Polsce zaprezentowaliśmy unikatową, archiwalną kolekcję zdjęć z Ellis Island, prezentującą portrety imigrantów, którzy trafili na słynną wyspę u wybrzeża Nowego Jorku. Autorem zdjęć był Augustus Francis Sherman, fotograf-amator, pracownik Biura Rejestracyjnego Stacji Imigracyjnej Ellis Island w latach 1892-1925. Stworzył on 200 indywidualnych i grupowych portretów uchodźców i migrantów z Europy, Azji i Afryki. Na wystawie „Atlas Imigranta” zaprezentowaliśmy ponad sto zdjęć osób pozujących w charakterystycznych dla swoich kultur strojach. Klisza fotograficzna uchwyciła ulotny i, mimo czarno-białej formy, niezwykle barwny obraz migracji z jej najbar-

ziej gorącego okresu. Przez wyspę Ellis w latach 1892-1954 przeszło ok. 12 milionów ludzi.

Wystawie towarzyszył katalog prezentujący część bogatej kolekcji autorstwa Augustusa Francisa Shermana, zaprojektowany przez Patryka Hardzieja. Uzupełnieniem albumu są artykuły autorstwa znawców tematu: Małgorzaty Taraszkiewicz-Zwolickiej, kuratorki wystawy, Małgorzaty Szejnert, prof. Adama Walaszka i Jaya Dolmage.

Protestantka z Zuid-Beveland,
w prowincji Zeelandia, Holandia,
1904-1920

Protestant woman from
Zuid-Beveland, province of Zeeland,

W 2017 r. po raz trzeci mieliśmy przyjemność organizować Strefę Gdynia podczas Open'er Festival, na której zaprezentowaliśmy wielkoformatowe fotografie z wystawy „Atlas Imigranta”. W ciągu 4 dni obejrzało je 45 tys. uczestników. W naszym pawilonie prezentowaliśmy również plansze graficzne opowiadające emigracyjną historię Gdyni.

„(...) Pozujący Shermanowi: dzieci, młodzież, dorośli i starcy na zdjęciach są wystraszeni swym nowym losem, a jednocześnie pełni dumy i godności. Prezentują siebie najpewniej pierwszy raz w życiu przed obiektywem aparatu, jakby pozwali do obrazu malarskiego. Siła ich spojrzeń jest olbrzymia.”

Małgorzata Taraszkiewicz-Zwolicka
(kuratorka wystawy)

Album: *Augustus Francis Sherman. Atlas imigranta*

Polacy w Kanadzie

Czas trwania wystawy: 28 czerwca – 15 grudnia 2017

Jedna wystawa. Dwa kontynenty. Trzy odsłony.

150. rocznica powstania państwa kanadyjskiego była okazją do poznania historii emigracji Polaków oraz wkładu tamtejszej diaspory w rozwój kraju Klonowego Liścia.

Na zaproszenie Ambasady Kanady w Polsce przygotowaliśmy wystawę „Polacy w kanadyjskiej mozaice. 150 lat historii”. Uroczysty wernisaż odbył się 1 lipca, w święto narodowe Kanady (Canada Day). Ekspozycja miała szczególny, międzynarodowy charakter, wykraczający poza przestrzeń samego muzeum, równolegle została bowiem zaprezentowana w Ambasadzie Kanady w Warszawie. Wystawę pokazywaliśmy również w Ontario w Hamilton Central Library, London Central Library i na Polskim Festiwalu Roncesvalles w Toronto.

Opracowaną na potrzeby ekspozycji wiedzę, dane statystyczne i fotografie zebraliśmy w katalogu „Polacy w kanadyjskiej mozaice. 150 lat historii” zaprojektowanym przez Anitę Wasik. Publikacja jest trójjęzyczna – teksty napisane zostały w języku polskim, angielskim i francuskim.

Gdynia Ameryka

Raport roczny 2017 — 1. Projekty

Zbliżamy Ludzi

12

#NocMuzeów

84 Urodziny Dworca

Kanada Block Party

Gdynia Ameryka

Termin: 2 maja 2017

Dzień Polonii i Polaków za Granicą obchodzony hucznie 2 maja, na stałe wpisał się w kalendarz mieszkańców Trójmiasta, jako wydarzenie pełne atrakcji dla całych rodzin.

Tym razem przenieśliśmy się w czasie do lat 30. XX wieku. Motywem przewodnim wydarzenia była podróż na trasie „Gdynia – Ameryka”, czyli tej, którą płynęły przedwojenne statki pasażerskie. Tego dnia Dworzec Morski wypełnił się pasażerami czekającymi na odprawę paszportową z wielkimi kuframi, przed budynkiem zaparkowały zabytkowe auta, a po Dworcu Morskim przechadzał się fotograf robiący zdjęcia wyjeżdżającym. Na fasadzie Dworca Morskiego, który od 1934 roku był siedzibą Linii Żeglugowych Gdynia America Line pojawiła się odtworzona na podstawie fotografii reklama GDYNIA-AMERYKA.

Noc Muzeów

Termin: 20 maja 2017

W trakcie Europejskiej Nocy Muzeów przestrzeń Dworca Morskiego wypełnił dźwięk dworcowych gongów oraz gwar rozmów przybyłych gości.

Tablica z rozkładem rejsów historycznych polskich transatlantyków, pasażerowie na gapę oraz stojący w kolejce polscy emigranci przypominali o pierwotnym charakterze budynku i umilali odwiedzającym oczekiwanie na wejście na wystawę. Wydarzeniu towarzyszyły warsztaty dla dzieci, parkiet taneczny na tarasie z widokiem na morze i rozgwieżdżone niebo nad dworcowym holem. Od zgiełku wyjątkowej nocy można było odpocząć w strefie ciszy i relaksu, czyli specjalnie zaaranżowanej kajucie. Oprócz głównej ekspozycji publiczność z zainteresowaniem zwiedzała wystawę czasową „Augustus F. Sherman. Atlas Imigranta”.

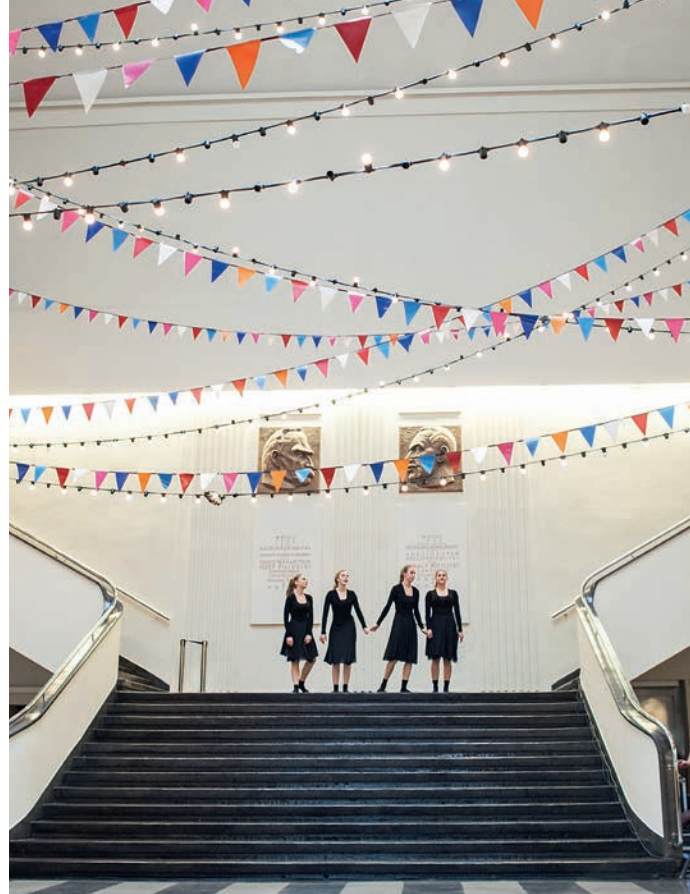

Kanada Block Party

Termin: 7 i 8 października 2017

Nawiązując do tematu wystawy czasowej zamieniliśmy budynek muzeum w kanadyjską ulicę, pełną smaków i kolorów tego wielokulturowego kraju.

Kanadyjskie *block parties* to spotkania w klimacie ulicznych festiwali, pełne dobrej muzyki, kontaktu z artystami, sztuką i jedzeniem. W sali kinowej rozmawialiśmy z autorami powstałego z okazji 150. urodzin Kanady projektu „Czerwona kanapa”. Jego owocem jest film, w którym Kanadyjczycy i Polonia dzielą się opowieściami o swoim kraju. Warsztatom towarzyszyły występy artystyczne muzyków jazzowych, a imprezę zakończył koncert SEEME, czyli Kasi Makowieckiej.

84 Urodziny Dworca

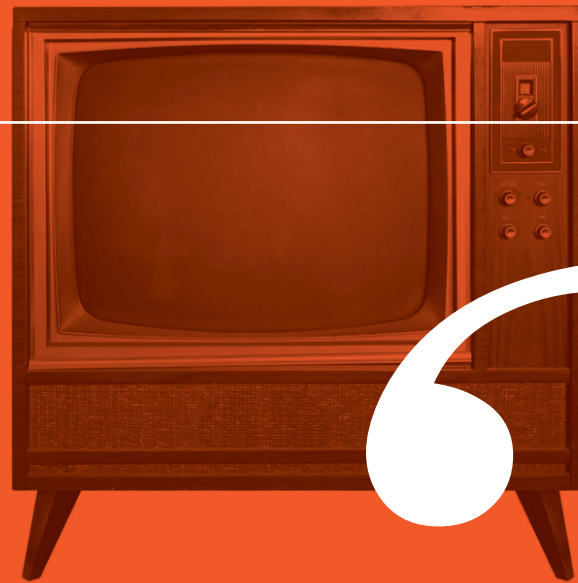
Termin: 8 grudnia 2017

Otwarty 8 grudnia 1933 roku Dworzec Morski był jednym z najnowocześniejszych budynków tego typu w Europie. Co roku obchodzimy jego urodziny!

Od początku zyskał miano ikony i perły gdyńskiego modernizmu. 84. urodziny Dworca Morskiego uczciliśmy koncertem Moniki Borzym, która zaprezentowała jazzowe aranżacje utworów z repertuaru Joni Mitchell z płyty „Back to the garden”. Drugim, równie ważnym elementem tego wieczoru, były wizualizacje stworzone przez street-artowego artystę, Mariusza Warasa. Opowiedział on historię wyjazdu z kraju wypełniając ścianę w hallu Dworca Morskiego wielkoformatowymi animacjami płynącego przez ocean transatlantyku. Artyści absolutnie zaszarowali publiczność!

PRomujemy

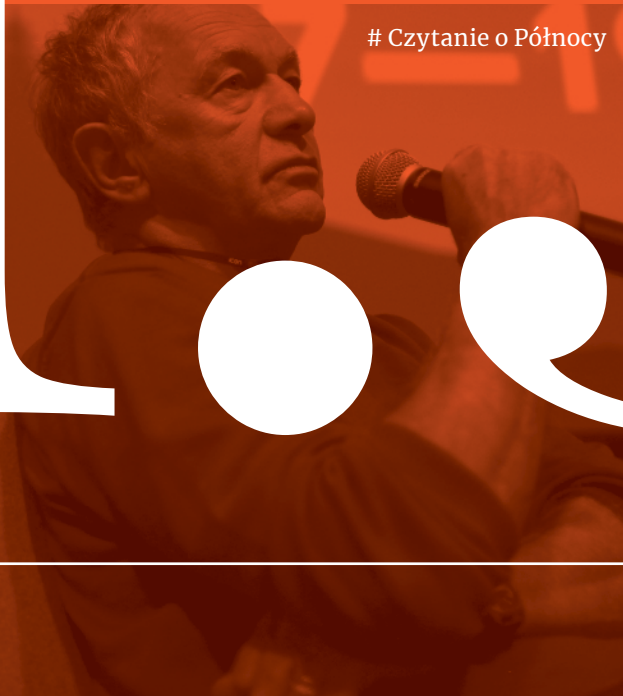
Raport roczny 2017 — 1. Projekty

Czytamy i rozmawiamy

Nagradzamy

Czytanie o Pómnocy

Reportażysty w Muzeum

Czytanie o Północy

Termin: 17-19 listopada 2017

Jesiennie spotkania literackie na dobre zagościły na mapie naszych propozycji kulturalnych. Tym razem, podczas trzydniowego festiwalu „Czytanie o Północy”, o Skandynawii opowiadali autorzy literatury faktu.

Przestrzeń Muzeum Emigracji wypełniły spotkania i debaty z udziałem takznanomitych autorów jak Katarzyna Molęda, Katarzyna Tubylewicz, Ilona Wiśniewska, Maciej Czarnecki i Maciej Zaremba Bielawski. Dyskutowaliśmy o pozornie idyllicznym obrazie Szwecji i Norwegii, plusach i minusach skandynawskiego stylu życia oraz modelu wychowania dzieci. W debatach, w charakterze moderatorów i uczestników, udział wzięli: dr Natasza Kosakowska-Berezecka, dr Urszula Chowaniec, Iwona Demska, Natalia Fiedorczuk-Cieślak, dr Anna Kronenberg, dr Monika Samsel-Chojnacka, dr Małgorzata Zielińska oraz redaktor Michał Nogaś.

Cykl spotkań zakończył – łączący klasyczne piękno wiolonczeli z elektroniką – koncert młodej wiolonczelistki i biotechnolożki Agaty Kurzyk.

Liczba pisarzy na wszystkich spotkaniach organizowanych w muzeum:

20

Reportażyści w Muzeum

Stałym i cieszącym się dużą popularnością punktem w naszej kulturalnej ofercie są regularne spotkania z pisarzami i reporterami.

W 2017 roku nasza księgarnia „Pierwsza z Brzegu” zorganizowała 12 spotkań autorskich. Szczególnie często gościliśmy twórców literatury faktu. Co miesiąc zapraszaliśmy do sali kinowej pisarzy, reporterów i badaczy, których publikacje poświęcone migracji, problemom społecznym czy znanym postaciom trafiały właśnie na półki. Gościliśmy Macieja Czarneckiego, Annę Pamułę, Katarzynę Boni, Małgorzatę Dzieduszycką-Ziemliską, Ewę Winnicką, Grzegorza Rogowskiego, Annę Sulińską, Jarosława Mikołajewskiego, Arlette Cousture, Dariusza Rosiaka, Katarzynę

Wężyk i Anetę Prymakę-Oniszk.

W ofercie naszej księgarni znajdziecie ponad 1000 tytułów książek dla dzieci i dorosłych, a także albumy, katalogi muzealne oraz wybór polskich, designerskich artykułów papierniczych, gier, edukacyjnych zabawek dla dzieci, T-shirtów i toreb bawełnianych. Ważną częścią asortymentu są artykuły pamiątkarskie produkowane w Polsce według pomysłu lokalnych twórców, a także oryginalne gadżety muzealne wykonane na podstawie autorskich projektów trójmiejskich artystek – Anity Wasik i Doroty Terleckiej.

Nagradzamy

Istotnym łącznikiem między emigrantami a krajem są media polonijne, a formą uznania dla dziennikarzy służących Polonii jest Nagroda im. Macieja Płażyńskiego.

Nagroda powstała z inicjatywy Press Clubu Polska, Jakuba Płażyńskiego, prezydentów Gdańska, Sopotu i Gdyni oraz Marszałka Województwa Pomorskiego.

Laureatem VI edycji nagrody w kategorii Dziennikarz medium polonijnego został Tadeusz Nowakowski, założyciel i redaktor naczelny wydawanej w Szwecji Nowej Gazety Polskiej. W kategorii Dziennikarz krajowy publikujący

na tematy polonijne zwyciężyła Agata Konarska z Telewizji Polskiej. W kategorii Dziennikarz zagraniczny publikujący na temat Polski, Polaków i Polonii laureatką została amerykańska dziennikarka Rita Cosby. W kategorii Redakcja medium polonijnego uhonorowano tygodnik Polish Express z Wielkiej Brytanii.

Wręczenie nagrody odbyło się 27 maja 2017 r. w Muzeum Emigracji w Gdyni.

PRomujemy

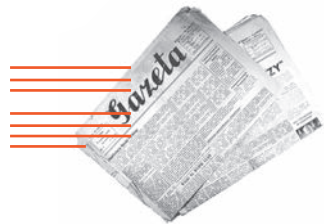
internet

liczba informacji:

1829

prasa

liczba informacji:

238

radio

liczba informacji:

222

telewizja

liczba informacji:

68

Łączna wartość szacunkowego
ekwiwalentu reklamowego:

11 309 101 zł

Liczba wszystkich informacji medialnych
o Muzeum Emigracji w 2017 roku:

2357

Edukacja

Wakacyjna Przygoda

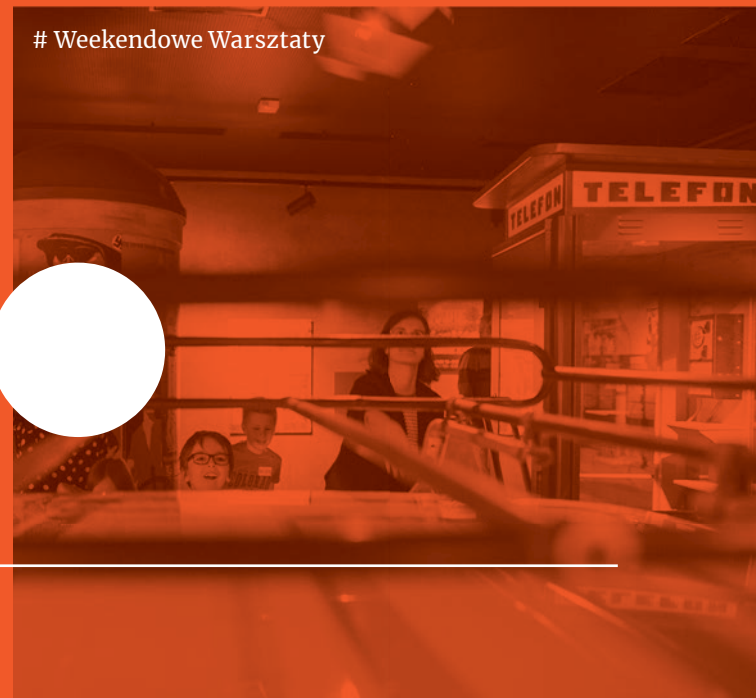
Aktywna Młodzież

Bez Wyjątku

Nagrody i Wyróżnienia

Weekendowe Warsztaty

Udostępniamy

Współpracujemy

Gramy

10 000

Liczba uczestników
zajęć edukacyjnych
i warsztatów:

Ofertę edukacyjną kierujemy tam, gdzie warto kształtować kompetencje społeczne, kulturowe, cyfrowe i obywatelskie.

Stały program edukacyjny dla szkół i przedszkoli to propozycja merytorycznego rozwinięcia wybranych wątków z podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Równie ważne jak szerzenie wiedzy, jest dla nas kształtowanie kompetencji społecznych, kulturowych, cyfrowych i obywatelskich u odwiedzających muzeum uczniów. W naszej ofercie znajduje się ponad dwadzieścia warsztatów zaprojektowanych pod konkretnych odbiorców. Oprócz udziału w warsztatach uczniowie mogą zapoznać się z ekspozycją, korzystając z aktywnego oprowadzania z edukatorem lub zwiedzania z kartą pracy pod opieką nauczyciela.

Niejednokrotnie jesteśmy świadkami jak podczas warsztatów uczestnicy dzielą się rodzinnymi historiami, opowiadając o rodzicach, krewnych czy bliskich, którzy byli lub są na emigracji.

Edukujemy

Dlatego w 2017 roku do stałej oferty edukacyjnej wprowadziliśmy m.in. spotkania ze świadkami historii „Kronika osobista. Migracyjne historie z pierwszej ręki”. Zaprosiliśmy do współpracy trzy osoby z Trójmiasta, które podczas zajęć dla uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych, opowiadały o swoich doświadczeniach związanych z opuszczeniem ojczyzny i życiu w nowym kraju. Doświadczenia emigracyjne stają się dziś częścią życia niemal każdego z nas – staramy się reagować na te dynamiczne zmiany poprzez aktualizowanie oferty edukacyjnej.

500

Liczba zajęć edukacyjnych

Wakacyjna Przygoda

W muzeum chcemy inicjować rozmowy o wielokulturowości i różnorodności. Wątków nam nie brakuje.

W trakcie wystawy czasowej „Augustus Sherman. Atlas Imigranta” prowadziliśmy warsztaty, podczas których młodzież mogła zmierzyć się z siłą stereotypu. Rodzinne warsztaty wakacyjne „Na eskapadzie w Kanadzie” nawiązywały z kolei do wystawy czasowej „Polacy w kanadyjskiej mozaice. 150 lat historii”. Uczestnicy poznawali najbardziej charakterystyczne zagadnienia dotyczące Kanady.

Weekendowe Warsztaty

Niezmiennie dużym zainteresowaniem cieszy się oferta weekendowych warsztatów dla całych rodzin!

Podczas spotkań z cyklu „Kultura na horyzoncie!” dzieci poznawały kultury z całego świata. Warsztaty „Drużyna MEGamocnych” były okazją do zapoznania się z sylwetkami słynnych polskich emigrantów, których prezentowaliśmy jako superbohaterów o wyjątkowych mocach. Starszym dzieciom i nastolatkom zaproponowaliśmy cykl gier detektywistycznych „Misja Ściśle Fajna”, podczas których wcielali się w rolę agentów, wykonujących na terenie muzeum pewną sekretną misję. Dorośli docenili formułę „Kryminalnych Piątek”, gry odbywającej się w przestrzeni budynku, podczas której uczestnicy wraz z detektywem musieli rozwiązać skrywane przez muzeum tajemnice. Celem gry było przedstawienie ekspozycji w nowym świetle i zaproponowanie innej niż tradycyjna formy zwiedzania.

„Mikołajowi bardzo spodobały się warsztaty i już nie może doczekać się kolejnych! Jako mama doceniam pomysł na warsztaty, świetny kontakt z dzieckiem i umiejętność przekazania wielu ciekawych informacji w formie zrozumiałej dla dzieci.”

mama Mikołaja
(uczestnika warsztatów wakacyjnych)

„Super miejsce. Emigracja była zawsze. Zawsze. Dla mnie powrót do przeszłości i nowe spojrzenie na przyszłość. Polecam wszystkim. Pewnie każdy będzie miał inne refleksje. Dla mnie to moja historia i mojej rodziny.”

Zofia
(zwiedzająca wystawę)

Aktywna Młodzież

Z uczestnikami naszych zajęć jesteśmy w ciągłym kontakcie i wsłuchujemy się w ich potrzeby.

Dzięki temu wiemy, jak młodzież patrzy na świat i jak się z nim komunikuje. To bardzo cenne doświadczenie, które umożliwia nam budowanie autentycznych relacji. Mogliśmy je wykorzystać podczas rozpoczętego w 2016 roku projektu „MEGafon Kultury” przeznaczonego dla młodzieży w wieku 16–25 lat. Skoncentrowaliśmy się na poszerzeniu praktycznych umiejętności uczestników, którzy w trakcie warsztatów pracowali m.in. nad koncepcją i treścią aplikacji umożliwiającej zwiedzanie wystawy stałej za pomocą trzech ścieżek edukacyjnych. Młodzież brała także czynny udział w organizacji i tworzeniu programu Nocy Muzeów. Dzięki ich zaangażowaniu powstał m.in. scenariusz dla animatorów wciągających gości do wspólnej zabawy. Podsumowaniem projektu jest publikacja „MEGafon kultury”, do pobrania ze strony POLSKA1.pl

Udostępniamy

Dużą uwagę przykładamy do aktywizacji młodzieży przez udział w długofalowych projektach oraz do angażowania osób ze środowisk zagrożonych wykluczeniem.

W trakcie warsztatów dajemy im miejsce i czas na to, żeby zostali zauważeni i wysłuchani. Na tym skupiliśmy się realizując kolejną edycję projektu „Muzeum. Udostępnij! 2” skierowanego do sześciu gdynskich świetlic socjoterapeutycznych. Dzieci uczyły się historii polskiej emigracji, kreatywnego wykorzystywania aplikacji internetowych, działania w grupie i podejmowania decyzji. Podczas finału, uczestnicy mieli możliwość oprowadzenia swoich bliskich po wystawie stałej, tym samym stając się przewodnikami po muzeum.

Bez Wyjątków

Termin: 3 grudnia 2017

Nasze działania na każdym etapie edukacji wyróżnia stała oferta skierowana do osób z niepełnosprawnościami.

Flagowym projektem jest „Muzeum bez Wyjątku”, dzięki któremu osoby z niepełnosprawnością wzroku i słuchu, osoby głuchoniewidome oraz z niepełnosprawnością intelektualną, mogą korzystać z muzealnej oferty. Wspólnie z młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Gdyni zrealizowaliśmy cykl warsztatów twórczych, których efekty mieszkańcy Trójmiasta mogli poznać podczas rodzinnego finału projektu „Poznajmy się!”

„Chciałabym, żeby wszystkie pracujące w instytucjach kultury osoby myślały o angażowaniu różnych odbiorców tak, jak to robi Muzeum Emigracji: ze zrozumieniem, a nie lekceważeniem.”

uczestniczka seminarium

(w ramach pierwszej edycji projektu „Muzeum. Udostępnij!”)

„Myślę, że miejsce takie jak to, gra ważną rolę w budowaniu tożsamości i dumy, ale tej dobrej, opartej na szacunku i zrozumieniu własnej historii, nie wspieraniu antagonizmów.”

Olga

(odwiedzająca muzeum)

Współpracujemy

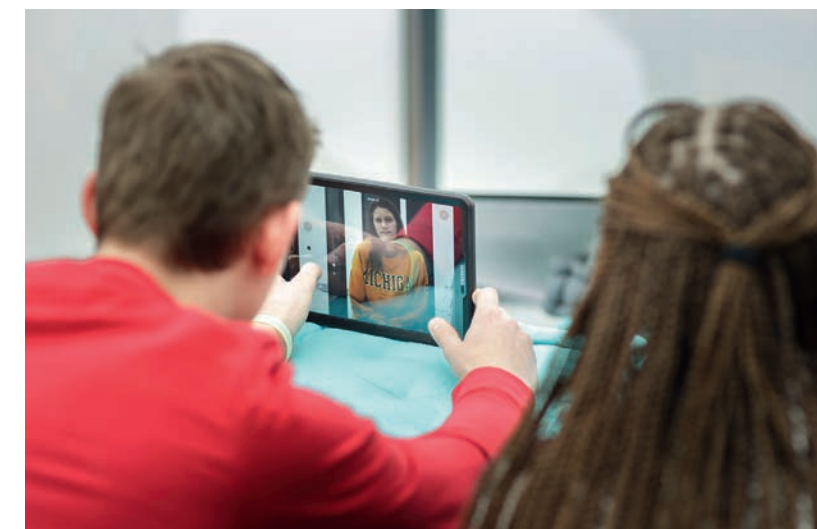
Lubimy współpracę, więc angażujemy się w liczne projekty międzynarodowe, współdziałamy z innymi instytucjami.

W ubiegłym roku, wspólnie z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Centrum PANT z Ostrawy oraz węgierską Fundacją Zachor realizowaliśmy projekt „Informacja vs. Manipulacja” skierowany do uczniów z Czech, Polski oraz Węgier. Jego celem była nauka krytycznego podejścia do przekazów medialnych oraz promocja postaw związanych z tolerancją, wolnością i szacunkiem. Treści projektu odwołują się do historycznych wydarzeń z Polski i krajów partnerskich takich jak Marzec '68 czy rewolucji na Węgrzech w roku 1956.

Nawiązaliśmy również współpracę z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN podczas tworzenia wspólnego programu edukacyjnego związanego z planowaną na marzec 2018 roku wystawą o wydarzeniach Marca '68, która będzie prezentowana w obu instytucjach. W ramach

współpracy przygotowaliśmy m.in. łączoną ofertę edukacyjną dla szkół ponadgimnazjalnych.

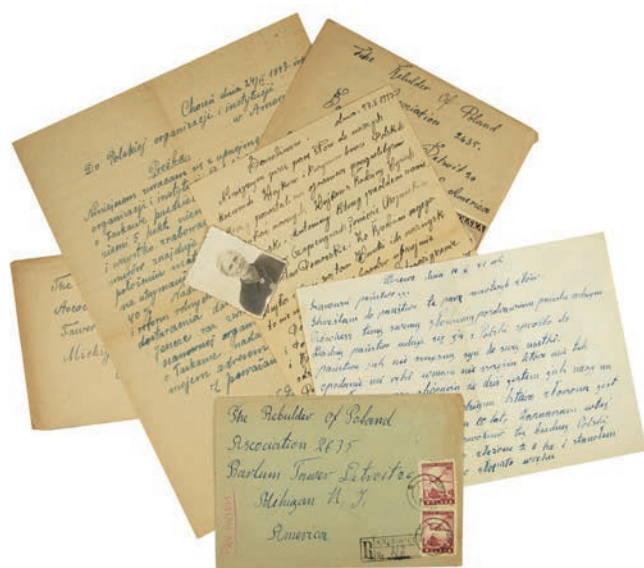
Z kolei, wspólnie z Europejskim Centrum Solidarności stworzyliśmy dwudniowy program edukacyjny dla uczniów gimnazjów i szkół średnich pt. „Solidarność Kontra Migracje”. Uczestnicy każdego dnia odwiedzają jedną instytucję – u nas poznają historię emigracji z ziem polskich, a w ECS rozmawiają o solidarności społecznej i zapoznają się z faktami dotyczącymi współczesnego kryzysu migracyjnego.

Łączymy Historie

Naszym mottem jest łączenie historii. Realizujemy je przez cykle warsztatów i konsultacji genealogicznych. Zapewniamy też dostęp do największej na świecie bazy danych genealogicznych – Ancestry.com.

Jako pierwsza i jedyna instytucja publiczna w Polsce oferujemy do niej bezpłatny, otwarty dostęp. Ancestry.com to setki milionów dokumentów przydatnych w poszukiwaniach genealogicznych: aktów urodzin, małżeństw, zgonów. Znajdziemy tam spisy ludności z różnych krajów, listy pasażerów emigrujących z Europy do Stanów Zjednoczonych, Kanady i innych państw, rejestry wojskowe, książki adresowe, nekrologi, etc.

„Muzeum mnie zachwyciło. Oglądając wystawę z punktu widzenia emigranta oraz osoby mającej przodków za granicą muszę dodać, że temat został niesamowicie i dogłębnie przedstawiony. Są różne oblicza emigracji i, mimo że wiem na ten temat dużo i tak wyszłam z muzeum oszołomiona. Niesamowita kompozycja, nawiązująca także do architektury Gdyni, przekrój historyczny, osobiste historie naszych rodaków oraz magiczne położenie muzeum dodatkowo podkreślają wyjątkowość tego miejsca. Wróć, aby przejść jeszcze raz przez muzeum, zobaczyć wystawę i wpaść do genialnie zaopatrzonej księgarni.”

Aneta
(zwiedzająca wystawę)

Nagrody i wyróżnienia

Cieszy nas, że projekty edukacyjne są dostrzegane i nagradzane.

Projekt „Muzeum. Udostępnij!” znalazł się w finale konkursu „Wydarzenie Historyczne Roku”, organizowanego przez Muzeum Historii Polski. Ponadto projekty „Kryminalne Piątki” oraz „Muzeum. Udostępnij!” zostały nominowane do Pomorskiej Nagrody Muzealnej. Wystawa „Atlas Imigranta” oraz widowisko muzyczne „EMIGRA. Symfonia bez końca” zostały nominowane w kategorii „Wydarzenie Roku 2017” do Pomorskich Sztormów. Projekt „Muzeum Bez Wyjątku”, w 2017 roku został wyróżniony w XVIII konkursie „Gdynia bez barier”.

Gramy

Nieustannie szukamy okazji do nieszablonowych działań. W 2017 roku wydaliśmy własną grę planszową.

Detektywistyczna gra planszowa M/S BATORY powstała we współpracy z wydawnictwem GRANNA. Jej akcja toczy się na legendarnym transatlantyku M/S „Batory” i w nowatorski sposób wykorzystuje trójwymiarową planszę w formie statku. Zadaniem graczy jest wytypowanie złodzieja, który ukradł klejnoty hrabiny Pawlickiej. Podejrzanych jest trzynastu

pasażerów i pracowników statku. Międzynarodowa premiera miała miejsce 26 października 2017 roku na targach SPIEL '17 w Essen. W Polsce zaprezentowaliśmy ją po raz pierwszy na Festiwalu GRAMY w ramach Targów Gra i Zabawa w Gdańsku. Dostępna w muzealnej księgarni i sklepach Empik.

Badania

Zbieramy

Archiwizujemy

Debatujemy

Ceny Uczynnych Kulturalnie

Debatujemy

Termin: 21-22 września 2017

Angażujemy środowisko akademickie poprzez organizację konferencji o międzynarodowym zasięgu. Ponad 70. specjalistów debatowało podczas konferencji „Polacy i diaspora polska w Ameryce Północnej”.

Eksperti reprezentowali ośrodki akademickie i instytucje z Polski, USA, Kanady, Francji i Holandii. Uczestnicy debatowali o historii emigracji z ziem polskich do Ameryki Północnej, kształtowaniu i przemianie polonijnych społeczności, udziale Polaków w życiu społecznym, kulturalnym i naukowym w USA i Kanadzie. Omawiano także funkcjonowanie organizacji oraz mediów polonijnych. Konferencja odbyła się pod patronatem honorowym Prezydenta Miasta Gdyni oraz Ambasady Kanady w Polsce.

Publikujemy

Powodem do satysfakcji są nasze publikacje. Wydajemy czasopismo naukowe, monografie, wspomnienia i katalogi. Nieustannie poszerzamy liczbę naszych tytułów.

W 2017 roku wydaliśmy pierwszy numer interdyscyplinarnego czasopisma naukowego Polski Przegląd Migracyjny / The Polish Migration Review. Poświęcony jest problematyce migracyjnej w ujęciu historycznym i współczesnym. Jego międzynarodowy charakter odzwierciedla skład rady naukowej, w której są między innymi: prof. Mary Patrice Erdmans, prof. Beth Holmgren, prof. Daniela La Foresta, prof. Dorota Praszalowicz, dr Krzysztof Smolana, prof. Adam Walaszek.

W 2017 r. wydaliśmy też monografię naukową „Polacy i ich potomkowie w Ameryce Łacińskiej” poświęconą Polakom i diasporze polskiej w Ameryce Łacińskiej. Zawierająca 29 artykułów publikacja pokonferencyjna ma charakter interdyscyplinarny i analizuje zagadnienia zwią-

zane z polską obecnością w Ameryce Łacińskiej. Jest w niej poruszona m.in. tematyka migracji przymusowych, kultury słowiańskiej w brazylijskim interiorze, udziału polskich duchownych w funkcjonowaniu wspólnot religijnych na obszarze Ameryki Łacińskiej czy roli polskich imigrantów w budowaniu współczesnego teatru brazylijskiego.

Dzięki wsparciu Fundacji PZU oraz Fundacji PKO Banku Polskiego wydaliśmy również książkę „Dwie ojczyzny. Polskie dzieci w Nowej Zelandii. Tułacze wspomnienia”. Wyjątkowa,

licząca ponad 500 stron publikacja zawiera wspomnienia polskich dzieci, w większości sierot, które w 1944 roku wysłano z Iranu do Pahiataua w Nowej Zelandii. Redaktorem książki jest Stanisław Manterys, który sam był jednym z 733 uratowanych dzieci. Słowo wstępne napisał Prezydent RP Andrzej Duda oraz ówczesny premier Nowej Zelandii John Key. Publikacji towarzyszył konkurs na najlepszy scenariusz zajęć edukacyjnych związanych z jej tematyką. Książkę można pobrać ze strony Polska1.pl

Zbieramy

Przedmioty to niemi świadkowie zdarzeń. Często posiadają ogromną wartość emocjonalną.

Zapoznaj się z naszymi zbiorami:

Zbiory.MuzeumEmigracji.pl

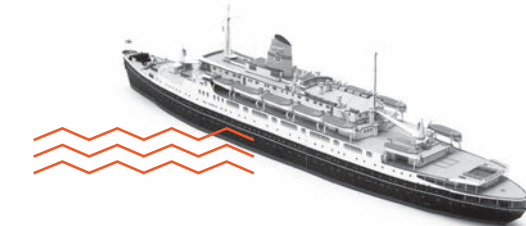

W roku 2017 do naszych zbiorów przyjęliśmy dokładnie:

1926

obiektów

Wśród nich były m.in. zbiór fotografii autorstwa Hipolita Śmierchalskiego, modele armatorskie polskich transatlantyków M/S „Batory” oraz TS/S „Stefan Batory” czy dwa fotele z pokładu TS/S „Stefan Batory”.

Wykonaliśmy:

1821

odwzorowań cyfrowych zdjęć, dokumentów i listów

W dziale zbiorów systematycznie gromadzona jest biblioteka, do której zakupiono:

1137

książek i czasopism związanych z tematyką emigracyjną

W sumie w zbiorach Muzeum Emigracji znajduje się ponad:

11 475

przedmiotów

5047

książek

6428

obiektów

Archiwizujemy

Archiwum Emigranta to multimedialny projekt, w ramach którego zbieramy i prezentujemy emigracyjne historie Polaków.

Rejestrujemy wywiady w formie audio, video, jak i w postaci relacji pisemnych, zachowując historię mówioną dla kolejnych pokoleń. Wśród relacji są opowieści o niezwykłej odwadze, ale też o codziennych zmaganiach z nieznaną rzeczywistością. Razem tworzą szeroką i barwną panoramę polskiej obecności na wszystkich kontynentach świata. Na stronie projektu ArchiwumEmigranta.pl prezentujemy opracowane do tej pory 143 relacje. Zbiór jest wciąż uzupełniany. W ubiegłym roku poszerzyliśmy go o wywiady z Korei Południowej, Izraela, Norwegii i Stanów Zjednoczonych.

Opracowaliśmy kolekcję filmów poświęconą losom 733 polskich dzieci, wojennych sierot, które w 1944 roku dzięki życzliwości rządu Nowej Zelandii znalazły schronienie w czasie II wojny światowej. „Dzieci z Pahiatua” to ważny,

nieznany dotąd szerzej fragment emigracyjnej historii Polski. Dzięki relacjom dziesiątki bohaterów, dziś dorosłych ludzi, poznaliśmy wojenną rzeczywistość widzianą oczami dzieci.

Jesteśmy producentem krótkometrażowego filmu dokumentalnego „Stany Przeszłe” opowiadającego o losach polskich emigrantów na Greenpoincie, który premierę będzie miał w 2018 r. Poprzez opowieści bohaterów obserwujemy jak procesy gentryfikacji zmieniają najsłynniejszą polską dzielnicę emigrantów w Nowym Jorku. Reżyserką filmu jest Olga Blumczyńska.

Zobacz, posłuchaj, poczytaj więcej:

ArchiwumEmigranta.pl

Łączna długość relacji wideo w Archiwum Emigranta:

520 minut

Łączna długość relacji audio w Archiwum Emigranta:

1800 minut

„Gdynia to nadmorskie miasto, a więc ma w sobie pewną poezję, którą mają nadmorskie miasta. Widok na bezkres wody. To jest bardzo uwalniająca i inspirująca. Takie miasta są zawsze bardzo ruchliwe w kontekście wewnętrznej migracji. Mieszkają tu ludzie, którzy się nie zasiedzieli, którzy przyjechali tu stosunkowo niedawno.

Sama Gdynia powstała przecież w okresie międzywojennym, więc jest to najmłodsze wielkie polskie miasto. Trójmiasto jest fascynującym miejscem o niepowtarzalnym kolorze. Gdy się tu przyjeżdża, to tak, jakby się wyjechało za granicę.”

Jan A.P. Kaczmarek

(wypowiedź dla magazynu Live&Travel 4/2017)

Uczynni Kulturalnie

Nieocenioną rolę w działalności Muzeum Emigracji pełnią wolontariusze.

Poznacie ich po charakterystycznej fioletowej koszulce polo i zapraszających do rozmów uśmiechach. Wspierają nas podczas wernisaży, koncertów, spotkań. Aktualnie z Muzeum Emigracji w Gdyni współpracuje 138 wolontariuszy. W minionym roku wsparli swoją aktywnością aż 63 różnego rodzaju wydarzenia. Z kolei wolontariusze-przewodnicy podczas cotygodniowych, sobotnich spacerów po wystawie, oprowadzili w ubiegłym roku 553 gości. Cieszymy się, że wśród Uczynnych Kulturalnie nie brakuje seniorów. Ponad 20 osób spośród naszych wolontariuszy jest w wieku 60+, a najstarszy z nich skończył w ubiegłym roku 77 lat. Dziękujemy!

Liczba wolontariuszy:

138

Wiek najstarszego wolontariusza:

77 lat

Aktywność wolontariuszy:

200

razy brali udział w wydarzeniach

Zachwycamy Się

Portowa lokalizacja Muzeum Emigracji wciąż zachwyca, a nieodłącznym elementem naszego krajobrazu są imponujące wycieczkowce, które cumują przy Nabrzeżu Francuskim.

W 2017 roku do Gdyni zawinęło 41 wycieczkowców. Nowoczesne statki przypominają dawny charakter miejsca. Największe zainteresowanie budzą wizyty jednostek o rekordowych wymiarach, które najlepiej prezentują się z tarasu widokowego przy Magazynie Tranzytowym. Atrakcją było przyplnięcie Norwegian Getaway największej jednostki tego typu na świecie o długości 325 metrów długości i wysokości 18 pokładów. Statek zabiera 5,5 tys. osób, w tym 1,5 tys., członków załogi. Podziwiajcie!

Kalendarium 2017

	25 lutego	Prapremiera „EMIGRA. Symfonia bez końca”
Wernisaż wystawy „Augustus F. Sherman. Atlas Imigranta”	17 marca	
1 maja – 30 listopada		projekt Muzeum Bez Wyjątku
Dzień Wolnej Sztuki	22 kwietnia	
27 kwietnia		Nagroda im. Macieja Płażyńskiego
Gdynia – Ameryka. Piknik na Polskiej 1	2 maja	
20 maja		Europejska Noc Muzeów
Opowieści Poli Negri. Spektakl Teatru Polskiego w Toronto	8 czerwca	
1 lipca		Wernisaż wystawy „Polacy w kanadyjskiej mozaice. 150 lat historii”
Koncert z widokiem na świat: The KDMS	13 lipca	
20 lipca		Koncert z widokiem na świat: Buslav
Koncert z widokiem na świat: Young Stadium Club	10 sierpnia	
2 września		Uroczysta gala Nagrody Literackiej Gdynia
Konferencja naukowa Polacy i diaspora polska w Ameryce Północnej	21-22 września	
7-8 października		Kanada Block Party
Premiera gry M/S BATTERY	26 października	
17-19 listopada		„Czytanie [o] Północy”
84. urodziny Dworca Morskiego	8 grudnia	

Zespół Muzeum Emigracji w Gdyni w 2017 roku w składzie:

Dyrekcja

Karolina Grabowicz-Matyjas
Dyrektor

Sebastian Tyrakowski
Zastępca Dyrektora

Iwona Kaczyńska
Zastępca Dyrektora ds. Administracyjnych

Pracownicy

Paulina Adamczak
Maksymilian Bochenek
Olga Blumczyńska
Anna Chudzikiewicz
Weronika Cymer
Anna Donarska
Klaudia Ferkaluk
Jagoda Ferra

Krzysztof Gładysz
Joanna Gojżewska
Agata Haverkamp
Przemysław Janczewski
Szymon Jocek

Karolina Kaczmarska
Agnieszka Kaim
Łukasz Kierznikiewicz
Urszula Kokoszka
Agnieszka Kowalkowska
Grzegorz Labuda
Łukasz Laskowski

Barbara Majchrowicz
Joanna Majchrzak
Justyna Majewska
Alicja Marcinkiewicz
Anna Marciniak
Katarzyna Mejna
Katarzyna Morawska

Marta Okuniewska
Edyta Ott
Barbara Ostrowska-Skonecka

Krzysztof Piotrowski
Łukasz Podlaszewski
Zuzanna Popiołkiewicz
Anna Posłuszna
Rafał Raczyński

Ludwika Radacka-Majek
Anna Ratajczak-Krajka
Dominika Roter-Kobzdaj
Michał Sempołowicz
Aleksandra Sosnowska-Serek
Joanna Stawińska
Piotr Szadach
Marcin Szerle
Marek Ścibior
Katarzyna Tonkiel

Justyna Wicenty
Aleksandra Więtkowska
Karolina Wiśniewska
Joanna Wojdyło
Anna Wróblewska
Aleksandra Zielonka
Anna Żukowska

GDYNIA
moje miasto

MUZEUM
EMIGRACJI
GDYNIA ul. Polska 1